

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvekspertīze: atbilstības vai kvalitātes novērtēšana?

Nodaļas vadītāja
Maija Kavosa

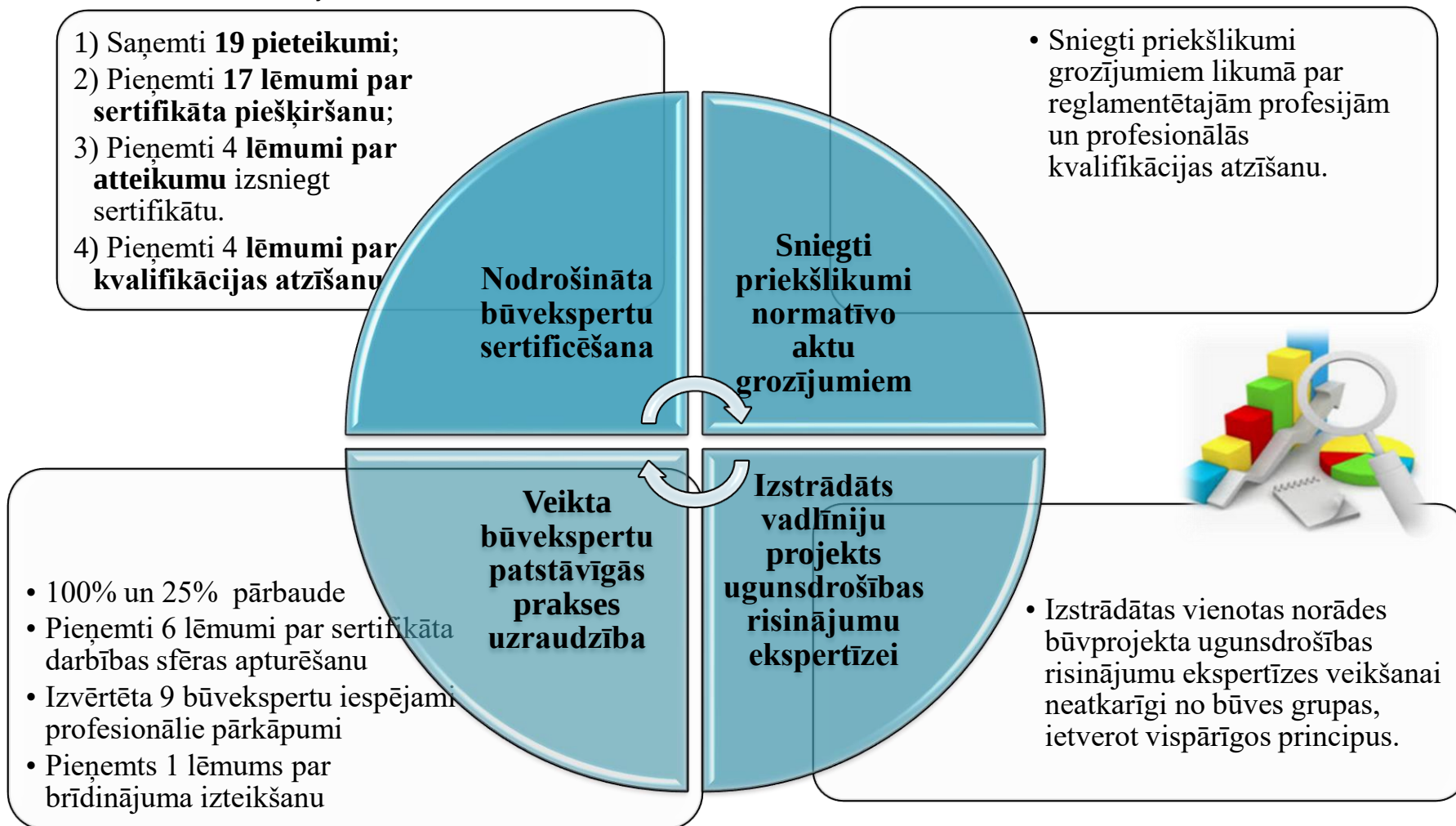
23.02.2023, Rīga

Kalendārā gada ietvarā paveiktais

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvexpertīze un atbilstības novērtēšana

Atbilstības jēdziens

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atbilstība-divu lielumu salīdzināšana, piemēram, konkrētu objektu salīdzina ar tam sākotnēji noteiktajām prasībām vai ar etalonu vai standartu, vai normatīvajos dokumentos noteiktajiem kritērijiem.

Īpašības vai kritēriji, kas liecina par atbilstību, var izpausties kā objekta un prasību saskaņa, līdzība vai izpildījuma atbilstība prasībām.

Atbilstība ir fakts, ka objekts (produkts, process, sistēma, persona) **izpilda** tam **noteiktās prasības**.

NB! Atbilstība neparāda klienta apmierinātību un atbilstības pakāpi klienta gaidām, t.i., **neapliecina kvalitāti**.

Atbilstības novērtēšanas jēdziens

Būvniecības valsts kontroles birojs

Novērtēšana-salīdzināšanas process, kura ietvaros novērtē objekta atbilstību konkrētām prasībām, kur atbilstība ir fakta konstatācija par objektam noteikto prasību izpildi.

Atbilstības novērtēšanas ietvaros tiek **salīdzināts** objekts ar tam noteiktajām prasībām un **konstatēta** to atbilstība vai neatbilstība.

Balstoties uz šo darbību rezultātiem, iespējams pieņemt lēmumu/slēdzienu.

Atbilstības novērtēšanas rezultāts, ja konstatēta produkta atbilstība prasībām, ir apliecinājums par atbilstību.

Būvekspertīzes mērķis

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvprojekta
ekspertīzes
mērķis

- Sniegt izvērtējumu par būvprojekta tehniskā risinājuma **atbilstību** normatīvo aktu un tehnisko noteikumu **prasībām** (VBN 2.5.p.)

Būves
ekspertīzes
mērķis

- Novērtēt būves vai tās daļas **atbilstību** būvprojektam un būvdarbu laikā piemērojamo normatīvo aktu **prasībām** (Vadlīnijas, 10.1.p.)

Būvekspertīze kā atbilstības novērtēšanas process [1]

Atbilstības novērtēšana

- ☐ Konkrēts **objekts**
- ☐ Objektam izvirzītās **prasības**
- ☐ **Konstatēts** atbilstības vai neatbilstības **fakts**

Būvekspertīze

- ☐ Objekts = **būve vai būvprojekts**
- ☐ Objektam izvirzītās **prasības**
- ☐ Konstatēts atbilstības vai neatbilstības fakts = **pozitīvs vai negatīvs ekspertīzes atzinuma slēdziens**

Būvekspertīze kā atbilstības novērtēšanas process [2]

Būvekspertīze

=

atbilstības
novērtēšanas process

1) **BP tehniskā risinājuma** atbilstības novērtēšana pret tehnisko noteikumu un NA prasībām

2) **Būves** atbilstības novērtēšana pret BP un būvdarbu laikā piemērojamo NA prasībām

Eksperta slēdziens:

1) būvprojekta tehniskais risinājums **atbilst/neatbilst** tehnisko noteikumu un NA prasībām

2) Būve **atbilst/neatbilst** BP un būvdarbu laikā piemērojamo NA prasībām

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvexpertīze un kvalitātes novērtēšana

Kvalitātes jēdziens [1]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kvalitātes jēdziens [2]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kvalitāte ir objekta (produkta, preces vai pakalpojuma) vai procesa vai sistēmas īpašību kopums, kas **nosaka tā spēju apmierināt iepriekš noteiktas prasības vai attaisnot klienta gaidas un cerības.**

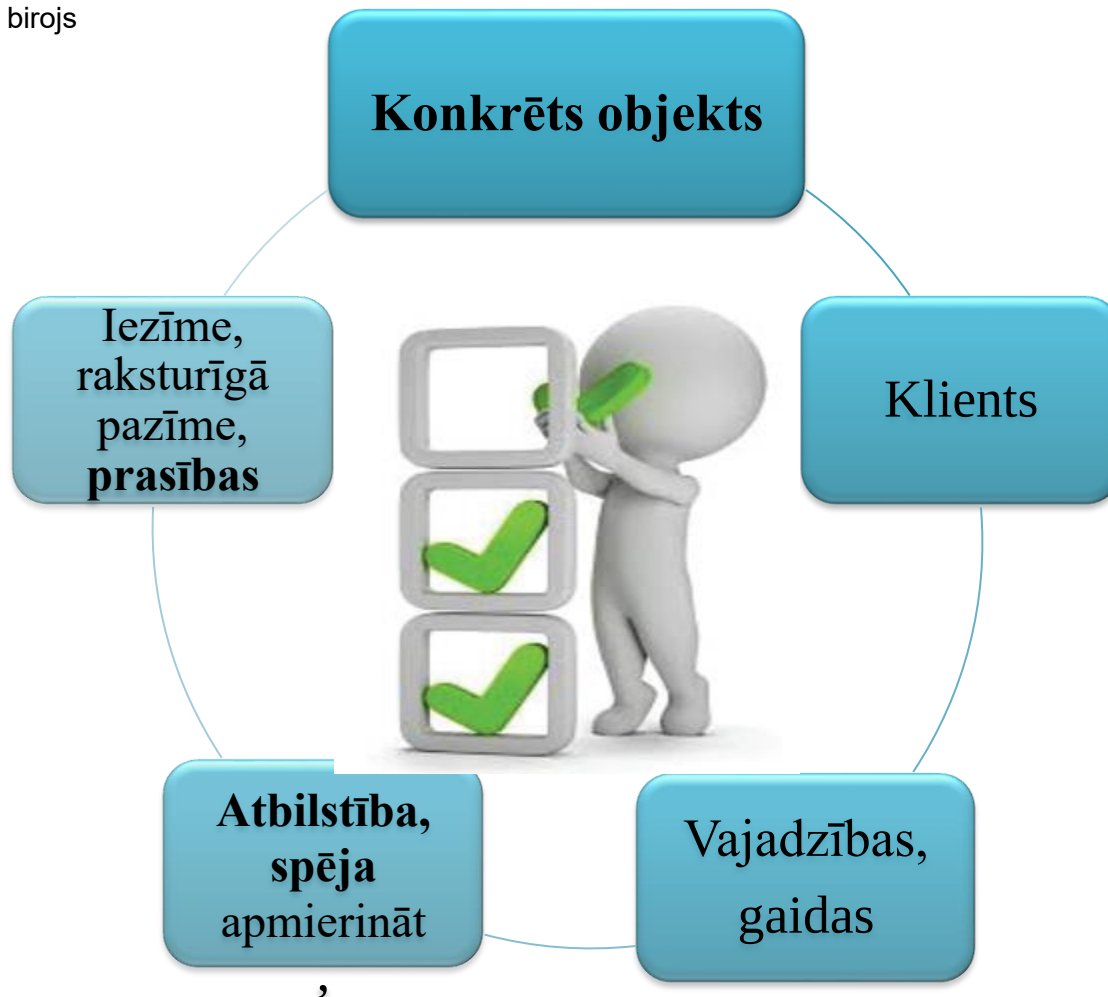
Kvalitāte ir cieši saistīta ar cilvēku attieksmi un vērtību sistēmu, kas veido organizācijas kultūru.

Kvalitātes jēdziens [3]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kvalitātes jēdziens [4]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Prasības ir viens no galvenajiem aspektiem, raksturojot kvalitāti, jo bez prasībām nav iespējams veikt kvalitātes novērtēšanu.

Starp kvalitāti un atbilstības novērtēšanu pastāv cieša saikne, jo atbilstības novērtēšana var tikt izmantota, lai novērtētu kvalitāti, ja pastāv noteiktas prasības objekta kvalitātei.

Kvalitāte objektīvi var tikt novērtēta tikai tad, ja tiek ņemti vērā šādi aspekti:

- Objekts;
- Prasības;
- Atbilstības fakts;
- Vērtētāja kompetence

Kvalitātes jēdziens [5]

Būvniecības valsts kontroles birojs

KVALITĀTE

uzskats (kas ir labs)

klients un iesaistītās puses

pielāgojams

aprakstošs (ir)

dinamisks

relatīvs

subjektīvs

specifisks/individuāls

potenciāls konfliktiem

ATBILSTĪBA

mērījums (kas atbilst)

standarts/etalons/prasība

nevar pielāgot

normatīvs (jābūt)

statisks

absolūts

objektīvs

vispārīgs

nediskutējams

Būvekspertīze kā kvalitātes novērtēšanas process

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kvalitātes novērtēšana

- ☐ Konkrēts **objekts**
- ☐ Objektam izvirzītās **prasības + klienta vajadzības/vēlmes**
- ☐ Konstatēts **atbilstības** vai neatbilstības fakts = spēja apmierināt/neapmierināt klienta **vajadzības**

Būvekspertīze

- ☐ Objekts = **būve vai būvprojekts**
- ☐ Objektam izvirzītās **prasības + klienta vajadzības/vēlmes**
- ☐ Konstatēts atbilstības vai neatbilstības fakts = **pozitīvs vai negatīvs ekspertīzes atzinuma slēdziens + spēja apmierināt /neapmierināt klienta vajadzības**

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kādas ir iesaistīto pušu vajadzības attiecībā uz būveksperimenti?

Kas ir kvalitāte būvekspertizē?

Būvniecības valsts kontroles birojs

**Aptauja:
02.02.2023.**

6170
būvspeciālisti

6040
būvkomersanti

Respondenti

707
būvspeciālisti

98
būvkomersanti

**Datu
representativitāte**

Minimālais
respondentu
skaits: **342**

Minimālais
respondentu
skaits: **341**

Kvalitāte būvekspertizē: būvspeciālistu vērtējums [1]

Svarīgums	Komponente
1.	Profesionālā kompetence
2.	Individuālas rakstura iezīmes (atbildība, elastīgums, godīgums, spēja iedziļināties, precizitāte)
3.	Neatkarīgums
4.	Secinājumu pamatotība
5.	Vērtējums atbilstoši normatīvo aktu prasībām
6.	Ekspertīzes rezultātā mazāk problēmu turpmākā projekta realizācijā

Kvalitāte būvekspertīzē: būvspeciālistu vērtējums [2]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Svarīgums	Komponente
7.	Satur ieteikumus/rekomendācijas
	Veikti aprēķini
8.	Iekļaušanās termiņā
	Atbilstoša komunikācija ar iesaistītajām pusēm
	Uzrādītas kļūdas/neatbilstības
9.	Atzinums viegli saprotams, nesatur lieku informāciju
	Pieejami resursi ekspertīzes veikšanai
	Vērtēts būtiskais, nav formāla
	Veikta atbilstoša inženierizpēte
10.	Veikta projektu daļu savstarpējā atbilstības pārbaude

Kvalitāte būvekspertīzē: būvspeciālistu vērtējums [3]

Atbilstības komponente	Kvalitātes komponente
Profesionālā kompetence (1.)	Individuālas rakstura iezīmes (atbildība, elastīgums, godīgums, spēja iedziļināties, precizitāte) (2.)
Neatkarīgums (3.)	Ekspertīzes rezultātā mazāk problēmu turpmākā projekta realizācijā (6.)
Secinājumu pamatotība (4.)	Satur ieteikumus/rekomendācijas (7.)
Vērtējums atbilstoši normatīvo aktu prasībām (5.)	Iekļaušanās termiņā (8.)

Kvalitāte būvekspertīzē: būvspeciālistu vērtējums [4]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atbilstības komponente	Kvalitātes komponente
Veikti aprēķini (7.)	Atbilstoša komunikācija ar iesaistītajām pusēm (8.)
Uzrādītas kļūdas/neatbilstības (8.)	Atzinums viegli saprotams, nesatur lieku informāciju (9.)
Veikta projektu daļu savstarpējā atbilstības pārbaude (10.)	• Pieejami resursi ekspertīzes veikšanai (9.); • Vērtēts būtiskais, nav formāla (9.) • Veikta atbilstoša inženierizpēte (9.)

Kvalitāte būvekspertizē: būvkomersantu vērtējums [1]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Svarīgums	Komponente
1.	Eksperta kompetence
2.	Individuālās rakstura iezīmes (atbildība, godīgums, taisnīgums, pedantisms)
3.	Neatkarīgums un objektivitāte
4.	Pieejamas tehnoloģijas un pārbaudes metodes
5.	Vērtēta atbilstība normatīvo aktu prasībām
6.	Aprēķinu, mērījumu veikšana

Kvalitāte būvekspertizē: būvkomersantu vērtējums [2]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Svarīgums	Komponente
7.	Iekļaušanās termiņā
	Komunikācija un sadarbība ar iesaistītajām pusēm
8.	Tehnisko risinājumu pārbaude atbilstoši BL
	Viegli lasāms, caurskatāms
9.	Atsauces uz normatīvajiem aktiem
	Vērtēts būtiskais/nav formāla
10.	Veikta projektu daļu savstarpējā atbilstības pārbaude

Kvalitāte būvekspertīzē: būvkomersantu vērtējums [3]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atbilstības komponente	Kvalitātes komponente
Profesionālā kompetence (1.)	Individuālas rakstura iezīmes (atbildība, elastīgums, godīgums, spēja iedziļināties, precizitāte) (2.)
Neatkarīgums un objektivitāte (3.)	Pieejamas tehnoloģijas un pārbaudes metodes (4.)
Vērtējums atbilstoši normatīvo aktu prasībām (5.)	Iekļaušanās termiņā (7.)

Kvalitāte būvekspertizē: būvkomersantu vērtējums [4]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atbilstības komponente	Kvalitātes komponente
Aprēķinu un mērījumu veikšana(6.)	Komunikācija un sadarbība ar iesaistītajām pusēm (7.)
Tehnisko risinājumu pārbaude atbilstoši BL (8.)	Viegli lasāms, caurskatāms (8.)
Atsauces uz normatīvajiem aktiem (9.)	Vērtēts būtiskais/nav formāla (9.)
Veikta projektu daļu savstarpējā atbilstības pārbaude (10.)	

Kas ir kvalitatīvs ekspertīzes atzinums?

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atzinums, kas sagatavots ne tikai atbilstoši normatīvo aktu prasībām, bet arī iesaistīto pušu **vajadzībām.**

Eksperta personība
Ekspertīzes rezultāts
Ieteikumi/
rekomendācijas
Termiņu ievērošana
Sadarbība un komunikācija

Atzinuma saturs
Tehnoloģijas un metodes
Vērtēts būtiskais, nav formāls
Inženierizpēte

Būvniecības valsts kontroles birojs

Paldies par uzmanību!

Maija.Kavosa@bvkb.gov.lv

Tālrunis: 67013346

www.bvkb.gov.lv.